

GAZETA POPORULUI

Fosie politică-culturală

Apare în fiecare Duminecă

Abonamentul:

Pe un an . . . . . 15 Cor.
Pe o jumătate de an . . . . . 7 Cor. 50 fil.
Pe 3 luni . . . . . 4 Cor.
Abonamentele să se trimită la adresa
„GAZETA POPORULUI“, Sibiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI“
Nagyszeben, Rosenanger 14
(Strada Peștilor)

Inserate și anunțuri se primesc la administrația gazetei.

Un șir cu litere mărunte întâia-oraș 30 fil.
a doua- și a treia-oraș 20 fil.

Sfătuirile de pace cu România.

Gazeta „Berliner Völkzeitung“ grăind despre schimbările ce vor trebui să se facă cu privire la contractul de pace cu România, încheiat la București, zice astfel:

„Dacă semnele nu înșală, ne aflăm în fața unei schimbări așa de însemnate a păcii dela București, încât trebuie să credem că chiar punctele cele mai de căpetenie ale ei, vor fi alcătuite din nou. Prilej la aceasta a dat protestele Ucrainei și Bulgariei, precum și intrigile (planurile tănuite) curții regale din Iași și șovăirea dlui Marghiloman. Lucrurile stau astăzi așa, că ascuțindu-se neînțelegerile dintre Ucraina și România în privința Basarabiei și mai tare, guvernul din Berlin și Viena vor sprijini cu toată puterea cerințele Ucrainei, mai cu seamă după ce a ieșit la iveală jocul cu două fețe al casei domnitoare române ce te pune pe gânduri și după ce cabinetul lui Marghiloman prin șovăirile lui nu este în stare să dea destule garanții pentru o viitoare politică prietenoasă pe deplin, față de puterile centrale. Neîncrederea față de domnul Marghiloman a devenit așa de mare încât deocamdată atât la Berlin cât și la Viena gândul unei împărțiri a Basarabiei a fost pus deoparte. Guvernul dela Iași va simți cât de curând o apăsare atât dela Berlin și Viena, cât și dela Sofia. Dacă sub apăsarea aceasta România va trebui să renunțe la Basarabia, regele Ferdinand și fără ca să ne amestecăm noi în afacerile dinlăuntru ale României, va trebui să-și părăsească tronul și patria. Și împreună cu el va trebui să plece și regina cu copii. Se pare că Berlinul nu-și va mișca un singur deget pentru

de-a sări întru apărarea casei domnitoare române. Despre Marghiloman se spune că politica lui ar fi cu două fețe și neclară, așa încât îți vine a crede că dânsul are în vedere numai mântuirea dinastiei. Prin agitația prietinelor lui Brătianu, împotriva cărora Marghiloman n'a fost în stare să pășească sau nici n'a voit, s'a produs în sinul partidului conservator o îngrijorătoare despărțire în două, așa că deocamdată conducătorii partidului: dnii Carp și Beldiman au pierdut mult din înrăuirea lor de mai înainte. Pe scurt: situația internă (dinlăuntru) politică a României este tulbură. Se pare că și la Budapesta ținuta aceasta a ei, a făcut ca să se treacă mai departe, peste asigurarea graniței pretinse la început, și să se ceară mai mult. Și Austria ar avea de gând să ceară o rotundire a țării sale în Bucovina pe socoteala României. În ori-ce caz dorința Ucrainei și Bulgariei, de-a-și apropria cât de tare hotarele unele de altele, la cursul de jos al Dunării, s'a apriat prin aceasta mult de înfăptuirea ei. Totdeodată este întemeiată nădejdea, că și Bulgaria va întinde o mână prietenoasă, pentru a regula cearta cu Turcia. Nu pare neîntemeiat faptul, că la noile sfătuiri de pace dela București, cerințele economice ale Germaniei asemenea vor fi urcate, după ce pretențiile dela început s'au lovit de anumite curente politice în România.“
Și gazeta „Vossische Zeitung“, încuviințează în mare cele spuse mai sus cu privire la pacea cu România.

Nana Zamfira și pomii.

Cu vorba: „Azi pe la vecernie plec acasă nesmintit“, era să-mi aprind paie 'n cap. Căci neînduplecată a fost stăruința nanei și soțului ei de-a rămânea până mâne, sub cuvânt ca să văd și să prețesc moșia cumpărată, apoi cele 2 livezi îndepărtate, felurite mașini și vite, asupra cărora ar fi stând în târg cu fostul stăpân al „curții“ desființate.

Neapărată mi s'a părut cu deosebire prețuirea mașinilor și alor 2 livezi, în mărime de preste 30 jugăre. Și fiindcă trecere aveam de măestru dibaciu în ale prețuirii, ce alta mi-a rămas decât a mă supune, vorba ceea, de silă bucuros. Planul împreună urzit era de a examina deocamdată pometul, iar ca mâne, într'o Marți, până cel mult la 10^{1/2} oare, livezile de cumpărat, mașinile și vitele. Dornic să văd și moșia eram și gata a o prețui eac'asa pe de-a 'ntregul. Cu atât mai temeinică a fost, în faptul zilei, prețuirea celor 2 livezi grase și efuie imbiat.

Înțelegerea odată luată, primarul s'a dus grăbit la primărie, ear nana Zamfira și subscrisul am mers în pomet, acum pentru a treia și cea din urmă oară.

Din spusele nanei despre *înfînțarea* pometului țin a împărtăși în pripă eată ce:

În pragul croelei din temelie, pometul, atunci câmp deschis, avea o înfătoșare cu totul alta. Ici râpe surpate, gruețe, rozore și pâlcuri de măceși, răchite și alt tufiș netrebnic, colo băltoace rogozoase și alătura pârăul șerpuiind în cotituri după plac. Nu mai puțin de 3 săptămâni au robotit ai casei, ajutați de zileri, până ce au pus toate în rând, stărpind tufișurile și rostogolind gruețele și rozoarele în băltoace și vechia albie întortochiată, croind noua matcă pentru apă și săpând, în clinul rămas înspre vecinul din sus, un fel de lac mic, pe seama fiitorilor crapi.

Pometul în așteptare a fost apoi închis cu gard țepăn și de cu toamnă jugărit până la adâncimea de 70 centim., ca pentru vie. A rămas însă neîngrășat, gunoiul trebuind aiurea. Altoii, în număr de 60, au fost aduși de toamna și ernați cu rădăcinile îngropate.

În săpătura jugărită (desfundată) s'au făcut, primăvara, gropi încăpătoare, în cari altoii au fost sădiți la depărtarea de tocmai 10 met., firește în rânduri oable. Pe malurile teșite ale pârăului se întindeau, de o latură și de alta, câte două rânduri tufe mândre de strugurei (coacăză, rozinchini). Un al 5. rând, tot de strugurei, era pus alătura gardului din jos. Cu agriși era tivit, pe jumătate, gardul din sus, cu începere dela lac. Depărtarea între nenumăroasele tufe, strugurei și agriși, era de tocmai 120 centim.

Între strugurei și gardul din fund am găsit între număroasele tufe, strugurei și agriși, încordate preste olaltă, 4 sârme (droturi) groase trase prin belciugile unor stâlpi de stejar și purtând, în bătaia soarelui, *vife de vie*, soiuri alese pe sprânceană.

Fășia rămasă în josul lacului găzduia 2 nuci altoiți în rădăcini (altcum nu se prind), 4—5 aluni italieni, doi gutui și dinaintea lor o mică școală de altoi.

După-cc am așternut pe hârtie planul și cuprinsul pometului, m'am coborât cu vorba la amănunte, începând cu *altoii*.

Nana Zamfira s'a grăbit a răspunde, astădată cam de-a valma. Dar în curând

și-a venit în ori încredinându-se, că nu răsbește cu mine, încăpăținatul profesor, decât potrivit răspunsul întrebărilor puse.

„Nevoind a rămânea în lungă așteptare, am cumpărat cei dintâi 60 altoi de-a gata, între cari 45 meri parmen, pătule și popești, așadar 3 soiuri târzii. Între celelalte 15 bucăți au fost 3 peri târzii, untoase și pargamute, și numai 2 văratiche tămâioase și câte 2 nuci, pruni, cireși, vișini și gutui, ca având a împăca trebuințele casei. Cei 45 erau închinați mai ales negoțului.

„Văd, nană Zamfiro, aici și colea, vre-o 2—3 pomi tinerei, sădiți pe semne acum e anul. Cum i-ai prăsit?”

„Am oculat, altoind vara sub coaje, pueții de doi ani, crescuți din sâmburi pădureți în școala altoilor. Din ochiul sau mugurul prins s'a ivit o singură „mladă“ (mlădiță), care a fost retezată, toamna, cam pe jumătate, grămădind astfel mazăga în puținii muguri rămași. Un an sau 2 după croeală am scos altoii cu deosebită grijă. Cu privilegiul săditului în pomet am scurtat rădăcinile prea lungi ori vătămate, curățind trunchiul până și de muguri și lăsând în spre vârf, drept coroană, numai 4 sau 5 mlade, cari și ele au fost retezate, de-asupra mugurilor porniți cu vârful în afară.

„Cum ai mânecat la facerea gropilor și apoi la sădit?”

„Am săpat *gropile* în ajunul gerului, 80 centim. largi și tot așa adânci. Pătura deasupra a fost grămădită de o latură, ear pătura din jos de cealaltă. Parii obli și groși s'au înțepenit pe fundul gropilor, cari apoi s'au umplut până mai sus de așa ca păturile țăranoase să se vină de-a 'ntorsele, cea mănoasă la fund și cealaltă deasupra, unde se îmbunătățește și ea, prin ger și căldură, aer și gunoiu. Eu una sădesc altoiul lângă par, totdeauna așa ca rădăcinile să se vină cu 4—5 degete mai sus decum au stat mai'nainte. Țărâna o înfund printre rădăcini cu degetele rășchirate, apăsând apoi cu piciorul și legând strâns în 2 locuri, sub coroană și pe la mijlocul trunchiului. În discul cufundos dimdrejur torn, în șiroaie, 5—6 litre de apă. E bine așa?”

„Hotărât bine“, fu răspunsul adăugând: „Cum îndatinezi a mâneca la *curățitul* pomilor vârstnici?”

Nana Zamfira a răspuns scurt și respicat astfel: „Înlătur cu ferestreul și foarfeca de pomi crengile uscate, îmbolnăvite sau atârând blege cum și vlăstările izvorâte din trunchiu. De asemenea înlătur tot ce tinde a se rămuri înspre mijlocul coroanei, dacă e ca lumina și căldura să aibă pe unde răsbate la frunzișul și poamele mai dinlăuntru. Cu o „gripsă“ (gripcă) anume și peria de oțal rad și curăț temeinic, la câte 2 sau 3 ani, scoarța mortă, arzând fărămele prinse într'o pânzătură, ca fiind încărcate de gângăni, vermuleți și ouă.

„Și cum ai mânecat voind a lecu *ranele* pricinuite coajei?”

Răspuns: Incep prin a reteza, cu un tăiș ager, coaja vătămată, ungând apoi ranele bine netezite cu rășină de altoi, pe care o gâtesc topind pe îndelete, într'un vas mare, 1/2 kilog. rășină albă, în care amestec bărbătește, după tragerea dela foc și potolire, 10 dekag. spirt curat și puțin său sau ulei. Rășina curgăcioasă astfel gătită însușește toate cerințele dorite. De-oarece lecuiesc an de an până și crepături mititele, cu rane mari nu am de furcă. Când

n'am răgaz, cumpăr rășina de altoi. E cam scumpă, dar face.

Dovadă vădită că nana Zamfira s'ar putea lua, și în ale pomăritului, la întrecere cu ori și cine, erau cei 60 de pomi înșiși, toți sănătoși, voinici, obli ca brazii și amenințând cu frângere, sub povara nenumăratelor fructe mari și chipeșe.

„Cum se face, nană Zamfiro, de ai pus *strugurei* tocmai așa mulți, *agriși* însă neasemuit mai puțini?”

„Eată cum și pentru ce. Odinioară aveam și eu, ca lumea, un fel de gard viu, înciripat pe repezeală din strugurei pițigăiați, deși ca holda, lihniți și înecați în chir așa de încălțit, că n'a fost chip a-l stirpi. Când baronița m'a cinstit cu vin neaoș de strugurei, am stirpit chirul cu strugurei cu tot. Din strugureii aruncați de Ianș, cu boane și ciorchine uriașe, am ales câteva tufe mai tinere, din cari am prăsit tot ce vezi aici și mulțime de sade înrădăcinate, dăruite la câți toți. La vârsta de 2 sau 3 ani, petrecuți în școală, am sădit nouăle tufe în fășii jugărite la adâncime de 70 centim. și lățimea de preste 1 met. Depărtarea între tufe e, cum am spus, de 120 centim. În urma alor 3 scormoniri cu sapa, pământul rămâne limpezit și puțios. Chirul și melcii n'au când se încuibă. Și fiindcă la câte 3 ani aștern, înaintea sapei dintâiu, mult gunoiu sau compost, forfecând toamna vlăstările îmbătrânite și oarecum leșinate, an de an culg strugurei potop, din cari pregătesc mai numai vin, a avea minunat și având mare trecere. Deseară, la sau după cină, ai să te miri și dta auzind, cât vin de strugurei pregătim și ce prețuri luăm. Acum atâta numai, că de agriși m'am cam lăsat, una fiindcă prăsirea acestor „pomițe“ e cam anevoioasă și nu dau vin așa gustos ca strugureii, alta fiindcă boala îi răpune ușor. Decât prin urmare agriși, mai bine strugurei, cari pot fi cu înlesnire înmulțiți, nu bolesc și imbie roade din belșug în mai fiecare an.“

„De mi-ai fi și dta școlăriță, ți-aș trânti la examen o eminenție cât o cămilă. Așa însă îngăduie a te preamări făgăduind, că am să scot la iveala cuvenită numele și isprăvile ce ai făptuit.

De atunci au trecut mulțiori ani și eată că acum numai, în toiul războiului, dat mi-a fost a duce făgăduința în deplinire.

D. Comșă.

Cântec.

*Dalbă primăvară,
De-ai aduce'n țară
Mult dorita pace;
De-ai putea preface
În cântări și glume
Vaietul din lume,
Și fără de nume
Sbucium și dureri,
— Dac'ar fi să fie —
Noi cu bucurie
Sfântă te-am primi
Și sărbători;
Ai fi dintr'odată
Cea mai adorată,
Cea mai minuată
Dintre primăveri.*

Ecat. Pittș.

Binefacerile muncii.

„Intru osteneală și nevoiță noaptea și ziua am lucrat,”

II. Tesal. 3, 8.

O poveste din veacurile cele dintâi ale bisericii creștine spune, că Toma „Necredinciosul”, la un timp oarecare după înălțarea Mântuitorului la cer, a fost copleșit din nou de tot felul de îndoieli și sovăieli. Având însă dorința să scape de ele, s'a dus la ceilalți apostoli, ca să-și destăinuiească sufletul înaintea lor și să-l lumineze. S'a dus mai întâi la Pavel, căci el era dintre toți apostolii cel mai învățat, — dar nu l-a putut asculta, fiindcă era ocupat cu propovăduirea evangheliei între păgâni. A întâlnit apoi pe Filip, dar nici el n'a avut răgaz de vorbă lungă, deoarece scria o lungă epistolă către conducătorii bisericilor creștine din Etiopia. Pe apostolul Petru nu l'a întâlnit, fiindcă tocmai atunci plecase la Cesarea, ca să vestească acolo evanghelia mântuirii. Cu inima posomorâtă în sfârșit Toma s'a hotărât să meargă la Ioppe, ca să se întâlnească cu Tavița, cea cunoscută pentru faptele ei bune și pentru milosteniile ce făcea. Dar nici acolo n'a umbat mai bine decât în Ierusalim. Tavița fusese greu bolnavă și ca să ajungă în rând cu lucrurile ei, s'a apucat cu toate puterile să coase haine pentru săraci. Astfel și dela Ioppe a trebuit să se întoarcă Toma fără ispravă.

Pe cale spre casă a cercat să-și dea mai bine seama, oare de ce numai el e copleșit de îndoieli, pe când toți ceilalți apostoli sunt feriți de ele. Deodată i-s'a luminat mintea și a înțeles, că ceilalți apostoli sunt cu mult prea ocupați cu lucrul evangheliei, decât ca să se lasă pradă îndoielilor. Povestea ne mai spune, că în acea clipă Toma s'a hotărât să meargă ca să propovăduiască evanghelia printre neamul Parților, hotărâre pe care a și dus-o la îndeplinire. Din ceasul în care s'a pus pe muncă n'a mai fost chinuit de îndoieli, ci cu cât muncea mai mult și mai cu spor, cu atâta i se întăria și credința.

Regele Carol către națiune.

Cetim în „Nagyszébeni Reg. Ujság”: „Monitorul (gazeta) oficial” din Budapesta în numărul de Marți, va publica un rescript egesc de mare însemnătate, în cadrele (cuprinsul) căruia se face numirea din nou de ministru președinte alui *Wekerle*. Cuvântul regesc din rescript va cuprinde înființarea armatei naționale maghiare și felul cum se va face în viitor maghiarizarea în launtrul țării.

Noul cabinet.

Tot „Monitorul oficial” din Budapesta publică lista nouilor miniștri cari vor face parte din guvernul lui *Wekerle*, așa precum urmează:

Ministru președinte: *Wekerle Sándor*.

Ministru de finanțe: *Popovici Sándor*.

Ministru de hoinvezi: *Szurmay Sándor*.

Ministru pentru agricultură: *Serényi Béla*.

Ministrul de culte: *Zichy János*.

Ministru de comerț: *Szterényi József*.

Ministru pe lângă Maj. Sa: *Zichy Aladár*.

Ministru pentru Croația: *Unkelhauser*.

Cu privire la portofoliul ministrului de interne încă nu s'a hotărât nimica, și tot-

deodată nu este sigură nici persoana care va ocupa portofoliul ministrului de justiție.

Constituția austriacă se va schimba.

Viena la 3 Mai. Conducătorii diferitelor partide din Austria s'au întrunit sub conducerea președintelui camerei austriace *Groos*, fiind de față și prim-ministrul *Seidler*. Nu au luat

parte împotriva clubului slavilor de sud și al Cehilor. Prim ministrul *Seidler* a arătat trebița schimbării constituției austriace și s'a ocupat și cu întemeierea unui stat al Slavilor de sud în marginile imperiului austriac.

Maiestatea Sa a amânat adunarea parlamentului austriac și a însărcinat pe prim-ministrul *Seidler* cu începerea sfătuirilor cu conducătorii diferitelor partide.

Război și pace.

Pacea dela București.

Contractul de pace dela București va fi scris în zilele acestea, în forma aceea în care s'a alcătuit cu prilejul păcii preliminare. Toate acele presupuneri (combinații) deci, cari vorbeau despre o schimbare radicală a condițiilor de pace de mai înainte, cad dela sine. Darea în vileag a contractului de pace însă se va amâna, din cauze de tipar până mai târziu.

Pentru ce a întârziat pacea?

„*Berner Intelligenzblatt*” află din Iași: Pare că s'a ajuns la o deplină înțelegere între guvernul român și puterile centrale în afacerea învoiei de pace. Întârzierea a pricinuit-o faptul, că contractul a trebuit tradus în 5 limbi: germană, ungară, română, turcă și bulgară. Baronul *Burian* și d. *Kühlmann* vor iscăli peste câteva zile pacea la București. Se zice că după încheierea păcii, regele *Ferdinand*, guvernul și ambasadorii străini se vor întoarce la București.

Pacea cu România s'a iscălit.

Din București se vestește: Marți la amiază s'a iscălit contractul de pace cu România în castelul dela Cotroceni. Cu subscrierea lui s'a sfârșit însemnata lucrare diplomatică care a fost închinată închierii contractului de pace cu România.

Incheierea păcii, precum spune biroul telegrafic ungar, s'a răspândit repede în întreaga Românie, primită fiind cu satisfacție (mulțumire). Baronul *Burian*, dimpreună cu membrii delegației austro-ungare a călătorit la Viena.

O nouă ofensivă germană generală

Un corespondent de pe frontul francez al unei gazete engleze scrie: nu peste mult germanii vor începe cu puteri uriașe o nouă ofensivă generală de-alungul întregului front. Armata germană ar fi așa de tare cum nu s'a mai pomenit până acum.

Englezii se țin de infometare.

„*Az Est*” scrie: precum spune gazeta engleză „*Telegraf*” un bărbat politic holandez a sosit în Londra și în numele secretarului de stat german *Kühlmann*, a făcut unui membru al guvernului englez propuneri de pace. Bărbatul de stat englez a răspuns următoarele: Aliații sunt tare hotărâți ca să câștige războiul, și adecă sau cu armele sau s'o infometeze pe Germania. Dușmanii noștri nu mai au material brut. Spune-i domnului *Kühlmann* următoarele: din dicționarul englez lipsește acest cuvânt: „pace

prin înțelegere”, iar din dicționarul nemțesc a dispărut următorul cuvânt: „material brut”.

Frontul din Franța.

La răvașul războiului din zilele din urmă n'avem de încrestat lucruri mari. Afară de câteva contra-atacuri luate de francezi și englezi în unele puncte ale frontului, mai ales în fața dealului *Kemmel*, pe care-l țin nemții în mâna lor, nu s'au dat lupte decât cu tunurile. Infanteria stă pe loc și de-o parte și de altă. Aceasta e liniștea dinaintea furtunii. Când se va deslănțui din nou furtuna și unde și de care parte va porni, încă nu se poate ști. Se bănuiește totuși că nemții vor face și de data asta începutul, pornind lupta spre orașul *Amiens*, ori mai în sus spre *Ipern*, ca să strămtoarească pe englezi spre mare. La aceasta se așteaptă englezi. S'ar putea întâmpla și cazul, ca nemții să deschidă focul mai spre mează-zi, cu fața către *Paris*, mândra cetate a Franței. La aceasta stau gata francezii. În sfârșit se vorbește și de planul unei ofensive generale, pe care să o iee nemții pe întreg frontul. Mai puțin se zvonește despre o contra-ofensivă a francezilor și englezilor. Care din aceste preziceri se va împlini, se va vedea în timpul cel mai apropiat.

Frontul italian.

De câteva zile s'a pornit lupta cu tunurile pe frontul italian. Infanteria deocamdată n'a intrat în foc, se spune însă că ne găsim în preajma unor lupte crâncene pe acel front.

Biruința nemților în Finlanda.

Cu trupele ce le-au trecut astă iarnă, până la un loc cu corabiile, apoi pe marea înghețată, nemții au luat lupta în Finlanda cu trupele revoluționare rusești și după o încăierare de cinci zile, ajutați și de batalioane finlandeze, au bătut pe dușman, i-au luat 20 de mii de prizonieri și l'au împins înapoi spre țara rusească.

Ce se va întâmpla cu Dobrogea?

Cetim în „*Az Est*”: Afacerile teritoriale (de pământ) cari îi privesc mai deaproape pe Turci și Bulgari, încă nu s'au putut aduce la un sfârșit deplin. Deoarece deocamdată Bulgaria nu este în stare să se învoiască cu cerințele Turcilor, cari pretind anumite părți din ținut bulgăresc, s'a ajuns la rezultatul acela, că partea de miazănoapte a Dobrogei nu va fi încorporată la Bulgaria, ci o comisie a puterilor centrale va cerceta lucrul mai de aproape, iar hotărârea cea din urmă în privința aceasta, se va lua abia la o consfătuire (conferență) dobrogeană, care va avea loc încurând.

Contraofensivă în Franța?

După o telegramă din Paris, gazeta Temps, cu îngăduirea censurei vestește, că contraofensiva antantei este pe cale să se înceapă.

Mari lupte în țara sfântă.

Pe pământul unde a umblat domnul Hristos și a vestit oamenilor pace, se dau acum lupte crâncene. Comunicatul oficial german scrie: Ne-a reușit să oprim înaintarea trupelor engleze dela Ierihon, spre răsărit și miazănoapte. După o luptă de 5 zile i-au dat pe englezi îndărăt, în locurile de unde au plecat, distingându-se alătura de Turci și trupe germane. Prada pe care au luat-o este însemnată.

Războiul va mai ținea un an.

Ministru american de marină (vapoare) *Daniels*, a spus cu prilejul unui banchet (ospăț) al marilor industriași din Washington, că după toate semnele războiul va ajunge la un sfârșit firesc, abia după un an de-aci înainte.

Cântec.

*O lună cu chipul rotund
Se'nalță pe vârfuri de casă,
Și neguri și umbre s'ascund,
Și pacea pe lume se lasă.*

*Doar numai sfielnic, ca 'n vis,
Un susur colindă prin ramuri
Prin ramuri de măr și cais.*

O floare mi-adorme pe geamuri.

Ecat. Pitiș.

Creșterea copiilor.

(Urmare.)

Când sugă copilașul?

Ziua dintăiu a petrecut-o fără să mănânce, i-s'a dat numai 2—3 lingurițe de ceai de romoniță. Marioara se minuna; dar se gândea: Lelița Anica știe ce-i trebuie copilașului.

A doua zi Nicușorul a supt. Lelița Anica i-a spus sorusii.

Ascultă, dragă, nu alăpta copilul cum obicinuesc femeile de aici. Acestea îl alăptează de câte-ori plânge copilul, sau la fiecare ceas sau două. Așa nu-i bine: E deajuns dacă micuțul primește mâncare *tot la patru oare*. Dacă la început și plânge, nu face nimic, mai târziu se obicinuește. Noaptea peste tot nu trebuie lăptat. Așadar lăptează-l dimineața la 6 ore, înainte de amiază la 10 ore, după amiază la 2, 6 și seara la 10 ore. Seara dela 10 până dimineața la 6 este dat să doarmă atât mama-cât și copilașul.

Așa nu se poate — a zis lelea Ruxanda. Nu se poate, căci doar toate femeile atât noaptea cât și ziua lăptează copilașul tot la 2 oare. Nora mea, săraca, nu poate dormi toată noaptea. Nepoțelul Gheorghiiță atâtă plânge, că nu poate dormi nimeni în casă.

De ce plânge copilașul?

Mititelul plânge, dacă-l supără ceva. Iodată trebuie desfăcute scutecele și dacă e murdar sau ud, să fie pus în curat. Dacă s'a'ncreșit fașiile și apasă trupșorul fraged, trebuie netezite. Dacă n'are scaun îi dăm puțin recih pentru copii. Dacă are zgârciuri îi dăm puțin ceai de romoniță. Aducându-l astfel în ordine cu toate îl lăsăm să doarmă în trăsuriță. Dacă totuși mai plânge, lasă-l să plângă, mai târziu va tăcea, se va deprinde la ordine. Putem cerca să-l scaldăm nu dimineața ci seara; după scaldă de regulă doarme într'una până dimineața.

— Eu dacă mi-a plâns copilul noaptea, l-am luat lângă mine, l-am lăptat și l-am încălzit cu trupul meu, a zis lelea Ruxanda.

Ascultă numai, te rog, iubită vecină, ce spui eu. *Mama nici când să nu pui lângă ea copilașul*, pentru-că trupul omului mare împrăstie aburi stricăcioși micuțului; și se poate întâmpla, cum s'a și întâmplat de multeori, că mama ostenită, a adormit greu și în somn a turtit corpul mic și gingaș al copilului. Lăptarea neregulată numai strică copilașului. Îi strică mai ales atunci când are zgârciuri sau scurgere de stomac; căci doară dacă mai are în stomac mâncare nemistuită să-i mai dăm alta se va bolnăvi și mai tare. Trebuie așteptat până trec cele patru oare și numai după aceea este ertat să-l alăptezi din nou. Dacă rânduiala aceasta o păstrăm și copilul tot plânge atunci trebuie că suferă de ceva și trebuie chemat doctorul. Eu am băgat de seamă că dacă ținem rânduială copilul este sănătos, doarme noaptea liniștit și-i dă pace mamei.

Lelea Ruxanda a zis: Dar și după obiceiul vechiu am crescut copii.

— E drept, numai cât, că *jumătate mureau înainte de-a împlini 5 ani*.

Lelița Anica a rămas la sorsa o săptămână. Când s'a înapoiat, Marioara, a întrebat.

— Mamă dragă, cum se poate că le-

lița Anica știe umbla cu copilași mai bine ca alte femei?

Mama zise zimbînd:

De aceea, draga mea, că ea a fost multă vreme soră de caritate (îngrijitoare) în spitalul unde nasc femeile.

(Va urma.)

Răvașul săptămânii.

Sibiiu, 12 Mai 1918.

Distincție. Generalmaiorul *Nicolae Lugojan*, comandantul garnisoanei din Sibiiu, a fost ridicat, pentru meritele sale deosebite, la rangul de nobil cu drept de moștenire pentru urmașii săi. Felicităm din inimă pe vrednicul general, pe care cu atâtă drag îl vedem în orașul nostru!

Concert de binefacere. Regimentul 31 de infanterie va da în 3 și 10 Mai a. c. două concerte în folosul văduvelor și orfanilor după militarii acestui regiment. Concertele se vor ținea în teatrul orașului sub patronajul primarului, cu concursul doamnelor V. Phleps și Matilda Larcher și a corului Germania. Va cânta și muzica militară sub conducerea dirigentului Antoniu Blaton.

Cel dintăiu concert a și avut loc Vineră trecută în 3 Mai, în sala teatrului orașenesc. Toți cei ce au luat parte la el, au fost încântați de programul minunat întocmit și de reușita cântăreților. Venitul a fost deosebit de laudabil, mai cu seamă știindu-se de mai înainte scopul înălțător pentru care va fi întrebuițat. Concertul se va repeta în 10 Mai.

În atenția servitorimei. Dela poliția sibiană primim următoarele: În scop de a delătura purtarea supărătoare pentru public a servitoarelor și servitorilor, poliția orașului le oprește preumblarea în zile de Duminică și sărbători în următoarele locuri: Piața Regele Carol (Piața mare), Strada Francisc Iosif (a Cisnădiei) și promenada podului (Bretter). Nesupușii se pedepsesc aspru. Se pot abate dela oprirea aceasta numai în cazuri de grabă mare (mergere la farmacie, medic ș. a.) Se amintește totodată, că este oprită împedecarea umblării pe trotuare prin adunări mai numeroase de trecători și opriri în loc.

Stăpânii sânt rugați să-și învețe personalul de serviciu conform cu aceste porunci.

Cât vor costa ghetetele? În zilele acestea va eși la iveală o poruncă ministerială, prin care se hotărăște, că numai patru feluri de ghetete pot fi puse în vânzare. Se stabilesc astfel patru soiuri de prețuri maxime: Ghetete făcute în fabrică vor costa 75 cor., cele pregătite parte în fabrică, parte de măestrii pantofari costă 80—85 cor.; cele pregătite în industria mare costă 135 cor., iar în industria mică 200 cor.

Nuoi chemări la arme. Ministrul de honvezi a poruncit din nou asentarea acelor tineri, născuți în anii 1895 1893 și 1900, cari au fost îndatorați să se înfățișeze la asentarea de glotași de până acum, dar încă nu s'au supus acestei îndatoriri.

Moartea lui Gavrilă Princip. S'a sfârșit în temnița grea din Teresienstadt și omorătorul principelui nostru moștenitor Ferdinand: Gavrilă Princip. Se știe că tinărul acesta, după-ce a săvârșit omorul, pentru vârsta sa fragedă, n'a putut fi condamnat la moarte, neavând încă 20 de ani. Pe-

*****
Nu te supăra nici când și se face nedreptate și nu-ți da mânia pe față nici când ea e îndreptățită!
*****

Avis!

„ECONOMUL“ institut de credit și economii în Cluj.

Filiale: Murăș-Ludoș și Aiud.

Afiliate 7 reuniuni de credit Raiffeisen.

Capital: Un milion coroane.

Reserve: Patru sute de mii coroane.

Depuneri: Trei milioane.

Face tot felul de afaceri de bancă. Primește depuneri cu etalon favorabil și cu procent urcat pentru biserici și alte așezăminte culturale. Imprumută pe cambii, ipotecă și lombard.

Vinde și cumpără efecte căutate la bursele din Budapesta, Viena și Praga și mijlocește transacțiuni în legătură.

Mijlocește vânzarea și cumpărarea de mașini agricole.

Ajută la întemeierea reuniunilor de credit și agricole sătești.

Susține: Masa studenților universitari, Ambulanța Petran pentru țărani bolnavi, are Birou: „Sfat de drept gratuit pentru țărani“ și „Un orfelinat de fete, victime ale războiului.“

„A doua însoțire de credit în Boz“.

Convocare.

Membrii însoțirii „a doua de credit în Boz“ sunt convocați la

a VIII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în localul școlii române din Boz, la **12 Maiu 1918 st. n. la oarele 2 d. a.**

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării, denumirea unui notar și alegerea alor doi verificători.
2. Aprobarea bilanțului pe 1917, darea absoluturului pentru direcțiune și comitetul de supraveghiere și împărțirea profitului curat;
3. Alegerea respective întregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.
4. Eventuale propuneri.

Observare. 1. Însoțirea la finea anului 1916 a avut 90 membrii. în anul 1917 n'a intrat și n'a repășit nime, deci starea cu 31 Decemvrie 1917 e de 90 membrii cu 90 părți fundamentale în valoare de 900 cor.

2. Bilanțul și convocarea sunt puse spre vedere publică la cassarul însoțirii și la primăria comunală din loc cu 8 zile înainte de ținerea adunării generale.

Boz, la 28 April 1918.

A doua însoțire de credit în Boz.

Nicolae Miclea m. p.
președinte.

Contul Bilanț cu 31 Dec. 1917. — Mérlegsámbla 1917 dec. 31-én.

Active. — Vagyon.		Pasive. — Teher.	
	K f		K f
Cassa — Kézpénz	6651.21	Părți de fondare — törzsbet.	875.—
Imprumuturi — Kölcsönök	8310.90	Fond de rezervă — Tart.-alap	1.388.80
		Depuneri — Tartalékbetétek	5.602.61
		Cont-curent — Folyószámbla	6.683.—
		Creditori — Hitelezők	130.64
		Inter. anticip. — Átmen. kam.	122.40
		Profit curat — Tiszta nyer.	159.66
	14.962.11		14.962.11

Boz, la 31 Decemvrie 1917. — Buzd, 1917 december hó 31-én.

Direcțiunea. — Igazgatóság.

Nicolae Miclea m. p.,
președinte.

D. Sîrbu m. p.

Vasile Barb m. p.

Nicolae Doștețan m. p.

Vartolomeiu Cismaș m. p.

Revidat și aflat în ordine — Megvizsgálta és helyesnek találta.

Boz, la 28 Aprilie 1918. — Buzd, 1918. évi hó 28-án.

Comitetul de supraveghiere: — Felügyelő-bizottság:

Virgil Păcurar m. p.
președinte.

Vasile Cismaș m. p.

Vasile Igna m. p.

Petru Grecu m. p.

Caut

loc ca morar la o moară cu apă. Adr. la Gazeta Poporului. 1-3

Caut

2-3
loc ca mașinist și morar la ori ce fel de motor sau arândaș. Adr. la „Gazeta Poporului“.

S'a perdut

1-3
o iapă de patru ani

Are semn în frunte și pe spinare și e pintenoagă. Cine o găsește să înștiințeze pe păgubașul Michael Scheen, Kistorony, Kirchgasse 94.

Ogarnitură de benzin

200 stâjeni de lemne
pentru îmblătit de 3 HP. numai din 1917, deplin nouă. De vânzare în preț moderat. A se adresa la preotul gr.-or. din Székelyföldvár. 1-1

Anunț de căsătorie

un văduv de 57 ani, deplin sănătos, fără copii cu o avere de peste 50 mii cor. privatier, dorește a-se căsători cu o femeie cinstită, sănătoasă, găzdoae bună și fără copii etate dela 40 ani în sus, dispunându și dânsa de ceva avere. Ofertele să se trimită împreună cu fotografia cea mai prospătă, înapoiindu-se la cerere. Persoanele serioase să scrie la adresa „Gazeta Poporului“ sub numele Onest. Rugăm mărci pentru răspuns. 2-3

Sămânță de napi

se găsește la 3-3

Carl F. Jickeli

Filiala din Piața mare Nr. 21.

200 stâjeni de lemne

de ars (plutite pe apă) caută pentru muncitorii săi, fabrica de mașini a lui Andreas Rieger. Cei ce au de vânzare să se anunțe la susnumita fabrică. 2-2

Un taur

soiu bun, de 2 ani trecut, se află de vânzare la moșia mea în Vințul de jos (Alvincz). Reflectanții sunt rugați a-l vedea la moșia din Vințul de jos, care se află la 3 km. pe drumul către Orăștie. In caz de vânzare preiau ori-ce garanție asupra lui.

Ioan M. Vulcu, proprietar
3-3 Alvincz.

Avis!

Prin aceasta aduc la cunostința onor. public, că în

Atelierul de sculptură în piatră

al subscrișului se pregătește: cruci, margini de groapă, lespezi de criptă și trepte pentru edificii etc.

Bogat asortiment de lucru gata, precum: cruci de marmoră, granit, sienit, trachit și din piatră tare din stâncă.

Se pregătește toate lucrările de construcție în toate soiurile de piatră după dorință.

Primesc renovări și reparaturi la monumente vechi, precum și reînnoirea de litere aurite sau în negru.

Cu toată stima

SIMION ȘTEF

Prețuri convenabile!

măiestru pietrar

Orăștie-Szászváros (Hunyad m.)